

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, כח' באב תשס"ט
18 באוגוסט 2009
179/2009

סיבות מוות בישראל, 2007 Death Causes in Israel - 2007

בימים אלה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס) מפרסת את נתוני סיבות המוות בישראל לשנת 2007. [באתר הלמ"ס ניתן למצוא סדרות נתונים של שיעורי סיבות מוות גולמיים ומתוקננים לגיל עד שנת 2007 \(כולל\).](#)

בשנת 2007 נפטרו בישראל 39,948 תושבים, שהם מעט יותר מחצי אחוז (0.6%) מאוכלוסיית ישראל לאותה שנה. 49.6% מהנפטרים היו זכרים, ו- 50.4% נקבות. 79% מהנפטרים היו מעל גיל 65 (63% היו מעל גיל 75; 31% היו מעל גיל 85). 6% מהנפטרים היו מתחת לגיל 45 (1.5% מהנפטרים היו תינוקות עד גיל שנה). עשר סיבות המוות השכיחות ביותר לשנת 2007 מוצגות בטבלה 1. סיבות אלה גרמו ל-77% מכלל הפטירות באותה שנה. שלוש סיבות המוות השכיחות ביותר היו שאתות ממאירות (סרטן), מחלות לב, ומחלות כלי דם במוח, שלוש סיבות אלה מהוות כמחצית מכלל הפטירות בישראל.

טבלה 1: התפלגות סיבות המוות בישראל, 2007

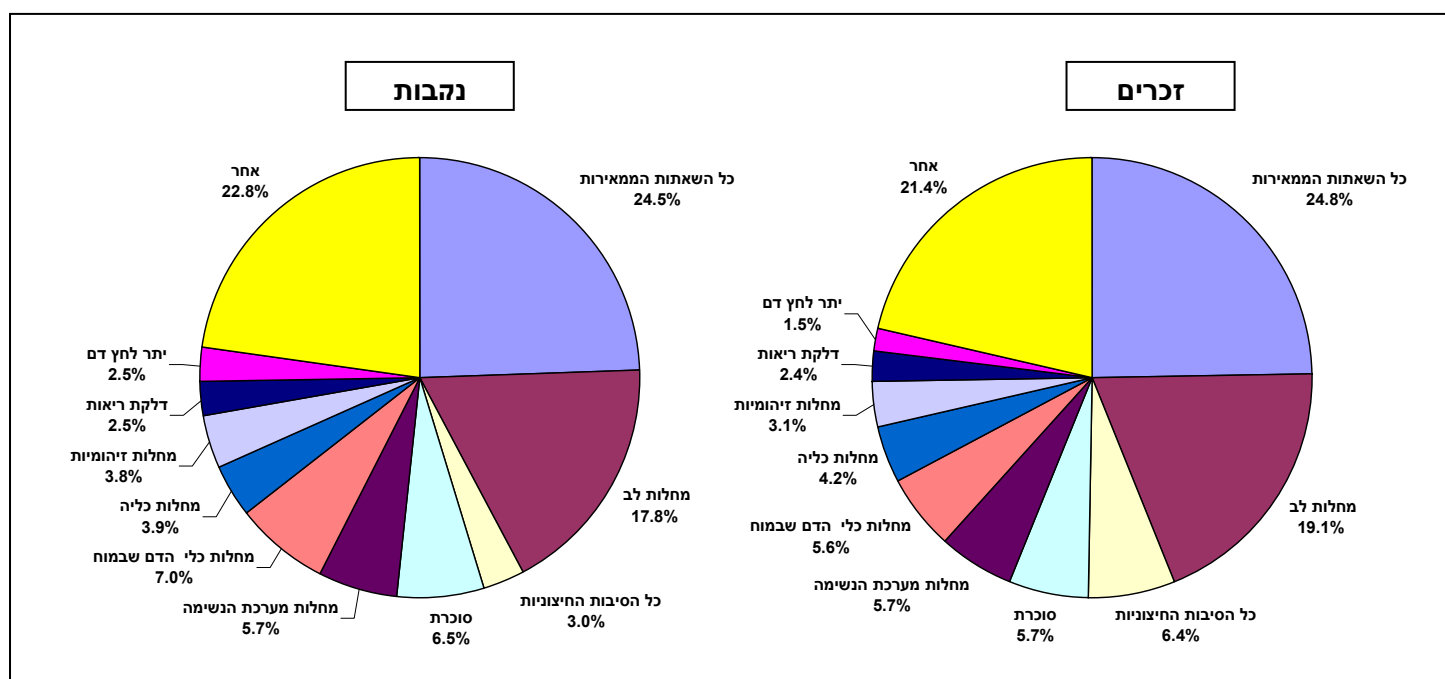
סיבות המוות	מספר פטירות	אחוז מתוך הסה"כ
כל השאתות הממאירות (סרטן)	9,839	24.6
מחלות לב	7,353	18.4
מחלות כלי הדם שבמוח (שבץ מוחי)	2,525	6.3
סוכרת	2,444	6.1
מחלות מערכת הנשימה	2,280	5.7
כל הסיבות החיצוניות	1,870	4.7
מחלות כליה	1,617	4.0
מחלות זיהומיות	1,383	3.5
דלקת ריאות	989	2.5
טרשת עורקים ויתר מחלות מחזור הדם	440	1.1
כל שאר המחלות	9,208	23.0
סה"כ	39,948	100.0

גברים ונשים

שאתות ממאירות ומחלות לב הן שתי הסיבות השכיחות בשני המינים (תרשים 1). סוג הסרטן השכיח ביותר בקרב הגברים הוא סרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה (21.3% מכל הפטירות מסרטן) ובקרב הנשים – סרטן השד (18.8% מכלל הפטירות מסרטן).

סיבות מוות חיצוניות (סיבות שאינן מחלות וכוללות תאונות דרכים, תאונות אחרות, התאבדות, רצח וכדו') היו במקום השלישי בקרב גברים ובמקום השמיני בקרב נשים. מכלל סיבות המוות החיצוניות, שתי סיבות מוות הן בעלות עניין מיוחד בהשוואה בין נשים לגברים – תאונות דרכים והתאבדויות. בקרב הגברים תאונות דרכים מהוות 1.7% מכלל סיבות המוות לעומת 0.5% בקרב הנשים (פי 3.4), והתאבדויות מהוות 1.3% בגברים לעומת 0.3% בנשים (פי 4.3). מחלות כלי הדם שבמוח היו גורם המוות השלישי בשכיחותו בקרב נשים ובמקום השישי בקרב גברים (תרשים 1).

תרשים 1: התפלגות סיבות המוות בקרב גברים ונשים, 2007

קבוצות גיל

התפלגות סיבות המוות משתנה בהתאם לגיל. בקרב תינוקות ופעוטות (גילאי 0-4 שנים) סיבות המוות השכיחות ביותר הן סיבות סב-לידתיות (סיבות הקשורות לתהליך ההיריון והלידה ומתייחסות לעובר) - 34.1% מכלל הפטירות, ובגיל הילדות (-14 5 שנים) מחצית מהפטירות מתרחשות בשל שאתות ממאירות וסיבות חיצוניות (כל אחת – כרבע מכלל הפטירות). בקבוצת הגיל 15-44 הסיבות החיצוניות הן סיבת המוות המובילה (38.5%), בקבוצת הגיל 45-64 ו-65-84, סיבת המוות השכיחה ביותר היא סרטן (42.5% ו-27.8% בהתאמה), בקבוצת הגיל +85 סיבת המוות השכיחה ביותר היא מחלות לב (24.2%).

קבוצות אוכלוסייה

התפלגות סיבות המוות שונה בין האוכלוסייה היהודית והאוכלוסייה הערבית בישראל (טבלה 2). בעוד ששאתות ממאירות ומחלות לב גורמות ל-43.9% של הפטירות בקרב יהודים. שתי סיבות אלה יחד מהוות 35.7% ממקרי המוות בקרב ערבים. סוכרת, סיבת המוות השלישית בשכיחותה באוכלוסייה הערבית, גרמה ל-8.8% מכלל הפטירות (לעומת 5.9% באוכלוסייה היהודית). סיבות מוות חיצוניות, סיבת המוות הרביעית בשכיחותה בקרב ערבים, מהווה 8.1% ממקרי המוות בקבוצת

טבלה 2: התפלגות סיבות המוות בישראל, 2007

סיבת המוות	יהודים אחוז מכלל הפטירות	ערבים אחוז מכלל הפטירות
כל השאתות הממאירות	25.1	19.5
מחלות לב	18.8	16.2
מחלות כלי הדם שבמוח	6.5	5.3
סוכרת	5.9	8.8
מחלות מערכת הנשימה	5.7	6.3
מחלות כליה	4.1	4.0
כל הסיבות החיצוניות	4.0	8.1
מחלות זיהומיות	3.6	2.6
דלקת ריאות	2.5	2.4
טרשת עורקים ויתר מחלות מחזור הדם	1.2	0.5
כל שאר המחלות	22.6	26.3
סה"כ פטירות	34,739	4,052

שיעור התמותה המתוקנן לגיל¹ הכולל בקרב ערבים הוא פי 1.5 מזה של היהודים. בהשוואת שיעורי התמותה המתוקננים לגיל בין יהודים וערבים בסיבות המוות המובילות עולה כי אין הבדלים בשיעורי התמותה מסרטן, אולם שיעורי התמותה המתוקננים ממחלות לב גבוהים אצל ערבים פי 1.6 לעומת היהודים. שיעור התמותה המתוקנן ממחלות כלי דם במוח גבוה פי 1.5 אצל ערבים לעומת יהודים, עם זאת סיבת מוות זו היא רק השישית בשכיחותה אצל ערבים (לעומת שלישית אצל היהודים). שיעורי התמותה המתוקננים מסוכרת הם פי 2.6 אצל ערבים לעומת היהודים. שיעור התמותה המתוקנן מכל הסיבות החיצוניות גבוה אצל ערבים פי 1.5 לעומת יהודים.

מגמות רב שנתיות

התפלגות סיבות המוות ב-2007 דומה מאוד להתפלגות בשנת 2006. יחד עם זאת, ניכרים שינויים כאשר משווים את נתוני השנים האחרונות לעבר הרחוק יותר. בשנת 1970 מחלות לב היו סיבת המוות השכיחה ביותר (29%), ואחריה שאתות ממאירות (16.5%). בשנים האחרונות שאתות ממאירות הפכה להיות סיבת המוות השכיחה ביותר (24.6%) ואחריה מחלות לב במקום השני (18.4%). מחלת הסוכרת ומחלות הכליה שהיום מהוות 5.9% ו-4.1% מכלל הפטירות בהתאמה, בעבר היו 0.8% ו-0.7% מכלל סיבות המוות בהתאמה. כמו כן, בשנת 1970 קבוצת הסיבות הסב-לידתיות הייתה סיבת המוות החמישית בשכיחותה, ואילו בשנים האחרונות סיבת מוות זו מהווה פחות מ-1.5% מכלל הפטירות. שכיחותה של קבוצת המומים המולדים שבעבר היתה 2.6% מכלל הפטירות ירדה ל-0.7% מכלל הפטירות. שיעורי התמותה של התינוקות ירדו

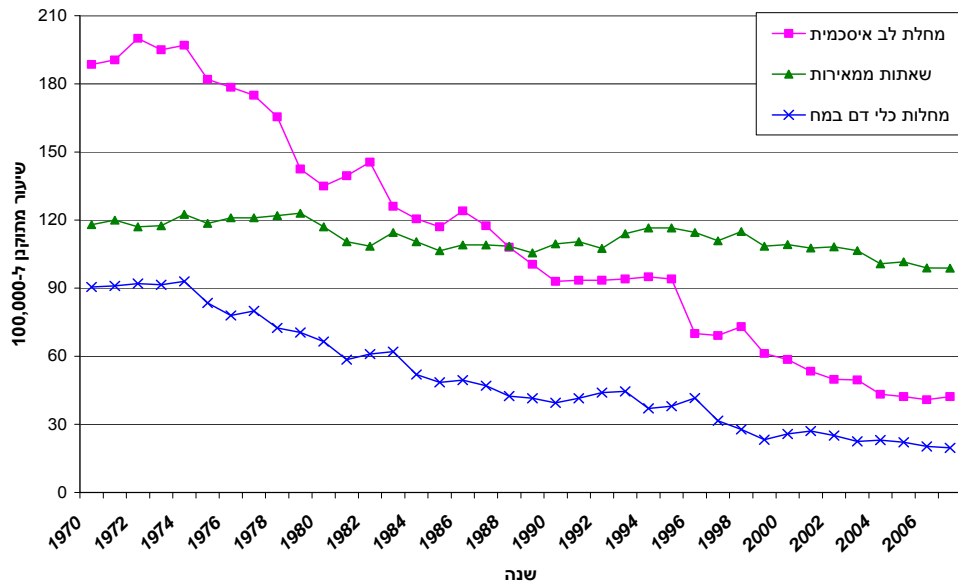
¹ שיעור תמותה מתוקנן לגיל - שיעור תמותה המשקף את שיעור התמותה באוכלוסייה הנבדקת, אם התפלגות הגילים באוכלוסייה זו הייתה זהה לזו של אוכלוסיית התקן. תיקון לגיל מאפשר השוואה בין אוכלוסיות שונות הנבדלות בהרכב הגילים שלהן.

טבלה 3 : התפלגות סיבות המוות בכלל האוכלוסייה, 2007 לעומת 1970

שנת 1970		שנת 2007	
אחוז	סיבו המוות	אחוז	סיבת המוות
29.0	מחלות לב	24.6	כל השאתות הממאירות
16.5	כל השאתות הממאירות	18.4	מחלות לב
12.5	מחלות כלי הדם שבמוח	6.3	מחלות כלי הדם שבמוח
8.7	כל הסיבות החיצוניות	6.1	סוכרת
3.8	סיבות סב-לידתיות	5.7	מחלות מערכת הנשימה
2.6	דלקת ריאות	4.7	כל הסיבות החיצוניות
2.6	מומים מולדים	4.0	מחלות כליה
2.0	מחלות זיהומיות	3.5	מחלות זיהומיות
1.2	מחלות מערכת הנשימה	2.5	דלקת ריאות
1.2	קדחת שגרון חריפה ושגרון לב כרוני	1.1	טרשת עורקים ויתר מחלות מחזור הדם
19.9	שאר המחלות	23.0	כל שאר המחלות
100	סה"כ: 20,416 פטירות	100	סה"כ: 39,948 פטירות

שיעורי התמותה המתוקננים לגיל מכל הסיבות ירדו מאז 1970 ועד 2007 בכ-50%. בשיעורי התמותה ממחלות לב איסכמיות חלה ירידה של כ-80% (תרשים 2), בדומה לירידה הנצפית בעולם המערבי. ירידה דומה נצפתה לאורך השנים גם בשיעורי התמותה ממחלות כלי דם במח. לעומת זאת בשיעורי הפטירה מסרטן קיימת תנודתיות בשיעורי התמותה לאורך השנים אך המגמה הכללית היא של ירידה מתונה מאוד.

תרשים 2 : שיעורי סיבות המוות המובילות, מתוקננים לגיל, 1970-2007

השוואה בינלאומית

בהשוואה בינלאומית של שיעורי תמותה מתוקננים לגיל מסיבות המוות המובילות בישראל בשנת 2006, ניתן לראות כי בקרב גברים, השיעורים ממחלות לב איסכמיות וממחלות של כלי הדם במוח נמוכים יחסית למרבית מדינות אירופה. השיעורים דומים לשיעורים באיטליה, הולנד, נורווגיה ושווייץ. שיעורי התמותה מסרטן בקרב הגברים בישראל הם מהנמוכים בעולם, במיוחד מסרטן ריאות שהוא סוג הסרטן השכיח ביותר במדינות רבות.

בקרב נשים, שיעורי התמותה המתוקננים לגיל ממחלת לב איסכמית נמוכים אף הם יחסית למרבית מדינות אירופה. השיעורים בישראל דומים לאלו של יוון, איטליה, נורווגיה ושווייץ וגבוהים יותר מאלו של צרפת והולנד. במחלות כלי דם במוח, שיעורי התמותה של הנשים בישראל דומים לאלו של הנשים באוסטריה אך נמוכים מהשיעורים במרבית מדינות אירופה, למעט צרפת ושווייץ. שיעורי התמותה מסרטן של הנשים בישראל דומים לאלו בגרמניה, נורווגיה ושוודיה וגבוהים מאלו של אוסטריה, פינלנד, צרפת, יוון, איטליה ושווייץ. שיעורי התמותה מסרטן השד בקרב נשים בישראל הם מהגבוהים בעולם ואילו שיעורי התמותה מסרטן הריאות בקרב נשים, בדומה למצב בקרב הגברים, הם מהנמוכים בעולם.

שיעורי התמותה מסוכרת הן בקרב גברים והן בקרב נשים בישראל הם הגבוהים ביותר בכל המדינות המפותחות (למעט מכסיקו). יתכן והדבר נובע בחלקו מצורת רישום סיבות המוות בהודעות הפטירה.